

Tân Phước, ngày 12 tháng 9 năm 2024

BÁO CÁO

Tham luận của HĐND xã Tân Phước về kinh nghiệm và giải pháp giám sát việc xây dựng dự toán thu, chi ngân sách năm, tổng quyết toán ngân sách nhà nước và việc xây dựng đường bê tông xi măng theo cơ chế đặc thù

**Kính thưa: - Chủ tọa hội nghị
- Thưa toàn thể quý vị đại biểu tham dự hội nghị**

Được sự phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân huyện. Thường trực Hội đồng nhân dân xã Tân Phước báo cáo tham luận về kinh nghiệm trong việc xây dựng dự toán thu, chi ngân sách năm, tổng quyết toán ngân sách nhà nước và việc xây dựng đường bê tông xi măng theo cơ chế đặc thù như sau:

Công tác giám sát thu, chi ngân sách, tổng quyết toán ngân sách nhà nước và việc xây dựng đường bê tông xi măng theo cơ chế đặc thù là nhiệm vụ quan trọng của Hội đồng nhân dân xã nhằm đảm bảo tính minh bạch, hiệu quả trong việc sử dụng ngân sách nhà nước. Thông qua giám sát, HĐND xã có thể đánh giá đúng tình hình thu, chi ngân sách, tiến độ thực hiện đường bê tông xi măng theo cơ chế đặc thù để từ đó đưa ra các kiến nghị, đề xuất điều chỉnh kịp thời để tăng cường hiệu quả quản lý tài chính tại địa phương.

I. Kinh nghiệm trong công tác giám sát xây dựng dự toán thu, chi ngân sách năm, tổng quyết toán ngân sách nhà nước và việc xây dựng đường bê tông xi măng theo cơ chế đặc thù.

1. Về công tác chuẩn bị kế hoạch giám sát phải kỹ lưỡng

Căn cứ vào Nghị quyết về Chương trình giám sát của HĐND xã và Chương trình công tác năm. Thường trực HĐND xã xây dựng Kế hoạch giám sát và ban hành quyết định thành lập đoàn giám sát. Việc xây dựng Kế hoạch giám sát phải dựa trên thực tiễn thu, chi ngân sách của địa phương, phạm vi và tiêu chí đánh giá cụ thể.

Đối với Kế hoạch giám sát: xây dựng nội dung, đối tượng, thời điểm giám sát và xây dựng đề cương báo cáo.

Đối với thành phần đoàn giám sát, phương thức giám sát: Tùy theo tính chất và quy mô của nội dung giám sát mà Đoàn giám sát của Ban có đại diện Thường trực HĐND, các Ban HĐND, UBMTTQ, một số bộ phận có liên quan. Ban có thể làm việc với đơn vị chịu sự giám sát để nghe báo cáo trước, sau đó đi thực tế để nắm bắt tình hình cụ thể. Quy trình có thể làm ngược lại.

Phối hợp với Phòng tài chính kế hoạch của huyện và các ban ngành có liên quan để thu thập thông tin chính xác, đầy đủ về tình hình thu chi ngân sách, tiến độ thực hiện đường bê tông xi măng.

Căn cứ báo cáo của UBND xã gửi đến và các văn bản có liên quan đến lĩnh vực giám sát, Thường trực HĐND tổ chức họp đoàn, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên trong đoàn giám sát và gửi báo cáo cho các thành viên nghiên cứu trước khi tiến hành giám sát từ 3 đến 4 ngày.

2. Qua trình thực hiện nội dung, kế hoạch giám sát

Trên cơ sở báo cáo của UBND xã về nội dung giám sát, căn cứ vào Luật ngân sách nhà nước, quy định về đường bê tông xi măng và các văn bản liên quan, đoàn giám sát thực hiện việc giám sát thông qua xem xét báo cáo và kiểm tra thực tế các loại sổ sách, chứng từ nếu thấy cần thiết. Quá trình xem xét báo cáo của UBND xã, đoàn giám sát thấy có nội dung chưa báo cáo đầy đủ sẽ hỏi thêm (nếu thấy cần thiết) đối với chủ tịch UBND và cán bộ chuyên môn tài chính ngân sách để làm rõ hơn những nội dung trong báo cáo.

a) Về công tác giám sát thu:

Tập trung làm rõ các khoản thu như thu phí, lệ phí có đúng pháp luật, đúng đối tượng hay không; các khoản thu khác có đúng quy trình, quy định hay chưa.

b) Về công tác giám sát chi:

Tập trung giám sát các khoản chi có đảm bảo đúng dự toán được giao, đối với chi xây dựng cơ bản có đáp ứng các điều kiện quy định của pháp luật về đầu tư công, xây dựng và các quy định về tài chính theo chế độ quy định; các khoản chi thường xuyên có đảm bảo đúng chế độ, tiêu chuẩn, định mức quy định của cơ quan nhà nước cấp trên và quy chế chi tiêu nội bộ của xã không; các loại sổ sách, chứng từ, hồ sơ thanh quyết toán có hợp lệ, hợp pháp không; các khoản mua sắm, sửa chữa tài sản có giá trị lớn có thực hiện đấu thầu không...

c) Về công tác giám sát quyết toán ngân sách:

Tập trung làm rõ việc lập báo cáo quyết toán có đầy đủ các loại biểu mẫu theo quy định; số liệu quyết toán có đảm bảo chính xác, trung thực, đầy đủ; số quyết toán thu, chi ngân sách có phải là số thực thu, thực chi và đã được hạch toán thu, chi ngân sách theo quy định về quyết toán ngân sách; xem xét số liệu quyết toán ngân sách xã đã được đối chiếu, xác nhận của kho bạc nhà nước huyện chưa; nội dung báo cáo quyết toán ngân sách có đúng các nội dung ghi trong dự toán được giao và theo mục lục ngân sách cấp xã chưa. Đặc biệt quan tâm xem xét nội dung số quyết toán chi ngân sách xã phải đảm bảo không được phép lớn hơn số quyết toán thu ngân sách xã; giám sát và làm rõ khoản chi dự phòng ngân sách có đúng mục đích, đúng đối tượng theo quy định. Trong quá trình giám sát nếu phát hiện có sai sót trong thực hiện thu, chi thì yêu cầu UBND xem xét khắc phục, trường hợp thu sai thì hoàn trả, thu thiếu thì truy thu, nếu chi không đúng thì yêu cầu xuất toán, thu hồi, không để phát sinh các mục chi ngoài dự toán đã lập.

d) Về công tác giám sát đường bê tông xi măng:

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, chính quyền đến áp phải thực sự quyết liệt, sát sao, sâu sát trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tuyên truyền vận động nhân dân, cán bộ gương mẫu đi đầu... công khai dân chủ được phát huy thì nơi đó có phong trào tốt, nhân dân đồng tình ủng hộ cao.

Phải làm tốt công tác tuyên truyền, vận động nhân dân, đặc biệt là những khu vực còn nhiều khó khăn và giải thích cho nhân dân hiểu sâu sắc hơn về chủ trương làm đường bê tông xi măng và lợi ích mang lại cho chính mình.

Việc xây dựng kế hoạch, thẩm định, phê duyệt danh mục các tuyến đường cần được đầu tư phải đảm bảo, gắn với quy hoạch hệ thống đường giao thông theo chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới.

Sau khi kết thúc cuộc giám sát, đoàn giám sát đánh giá những ưu điểm, tồn tại của UBND xã trong việc thực hiện thu, chi ngân sách, tổng quyết toán ngân sách và việc xây dựng đường bê tông xi măng, nêu những kiến nghị yêu cầu đề nghị UBND khắc phục những tồn tại hạn chế trong thực hiện quản lý ngân sách và công tác triển khai làm đường bê tông xi măng theo cơ chế đặc thù. Đoàn giám sát báo cáo kết quả giám sát đến Thường trực HĐND xem xét và thông báo kết luận giám sát đến UBND xã. Thường trực HĐND xã có trách nhiệm thường xuyên đôn đốc và giám sát UBND thực hiện các kiến nghị về tồn tại, hạn chế mà đoàn giám sát đã chỉ ra.

Tuy nhiên qua thực tế hoạt động giám sát của Thường trực HĐND xã thì vẫn còn hạn chế như:

Một số thành viên đoàn giám sát là đại biểu còn trẻ chưa có kinh nghiệm trong giám sát, hơn nữa lại hoạt động kiêm nhiệm, chưa được đào tạo chuyên sâu về tài chính công, điều này gây khó khăn trong việc phân tích, đánh giá các số liệu ngân sách.

II. Những giải pháp trong lĩnh vực thu, chi ngân sách và xây dựng đường bê tông xi măng theo cơ chế đặc thù

Từ kinh nghiệm thực tiễn hoạt động có thể đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động giám sát của Hội đồng Nhân dân xã như sau:

- Thứ nhất, cần tiếp tục tăng cường vai trò quyết định và giám sát của Hội đồng Nhân dân trong quản lý điều hành ngân sách nhà nước, đặc biệt là việc xây dựng quyết định ban hành qui định các nguồn thu, nhiệm vụ chi, tỷ lệ điều tiết nguồn thu ngân sách.

- Thứ hai, Ban hành đầy đủ, hợp lý các nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ ngân sách cho các nhiệm vụ chi, đảm bảo tính công bằng, minh bạch và nâng cao hiệu quả sử dụng ngân sách. Để kết luận giám sát chính xác, có tính thuyết phục cao, yêu cầu đặt ra là cần có những chuẩn mực để so sánh, đánh giá kết quả thực hiện của đối tượng được giám sát, đó chính là các quy định của pháp luật, các chuẩn mực lượng hóa hiệu quả sử dụng ngân sách.

- Thứ ba, thường xuyên theo dõi, đôn đốc việc thực hiện các kết luận giám sát; xác định rõ trách nhiệm của các cá nhân, tổ chức trong việc chấp hành các kiến nghị sau giám sát của Hội đồng Nhân dân xã: Tại các kỳ họp, Thường trực Hội đồng Nhân dân xã cần phải tổng hợp các nội dung kiến nghị sau các cuộc giám sát và tiến độ thực hiện của các đơn vị liên quan, báo cáo trước Hội đồng Nhân dân xã.

- Thứ tư, nâng cao chất lượng, trình độ, năng lực giám sát của đội ngũ đại biểu Hội đồng nhân dân xã nhất là các thành viên các Ban HĐND xã: Để các hoạt động giám sát trên lĩnh vực ngân sách mang lại hiệu quả cao, yêu cầu đặt ra là các thông tin số liệu phải được thu thập, tổng hợp, phân tích, đánh giá một cách đầy đủ, chính xác. Do vậy, cần phải nâng cao trình độ, năng lực giám sát của đại biểu hội đồng nhân dân xã trong hoạt động giám sát ngân sách.

Trên đây là báo cáo tham luận của Thường trực HĐND xã Tân Phước. Chúng tôi mong muốn được trao đổi, tiếp thu kinh nghiệm của quý vị đại biểu để phục vụ cho hoạt động của HĐND được tốt hơn. Cuối cùng xin chúc quý vị đại biểu sức khỏe và hạnh phúc, chúc hội nghị thành công tốt đẹp.

Xin trân trọng cảm ơn !